

BESTUURSRECHTSPRAAK**Centrale Raad van Beroep**

Uitspraak van 16 maart 2006

05 /668 MPW

Voorzitter: Mr.C.G. Kasdorp; *Leden:* Mr. G.L.M.J. Stevens en Mr. H.R. Geerling-Brouwer

Teveel genoten neveninkomsten worden op maandbasis op de UGM-uitkering gekort

Een gewezen adjudant van de Koninklijke Landmacht is met ingang van 1 mei 2001 eervol ontslagen. Hij ontving een uitkering op grond van de Uitkeringswet gewezen militairen. Hij heeft verzocht om vrijstelling van de verminderingbepalingen wegens vóór ontslag genoten neveninkomsten als werknemer en als zelfstandig rijsschoolhouder. Op dit verzoek is positief beslist; door gedaagde, de Staatssecretaris van defensie, is hem meegedeeld dat een bepaald bedrag voor de toepassing van de verminderingbepalingen zal worden vrijgesteld. Daarnaast kan hij kortingvrij het verschil tussen de uitkeringsgrondslag en de bruto-uitkering (zogenaamde vrije ruimte) bijverdienen.

Bij besluit van 19 augustus 2002 heeft gedaagde bij bestreden beslissing aan appellant meegedeeld dat achteraf gebleken is, dat aan hem over de periode van mei 2001 tot en met december 2001 een bedrag van € 1.990,84 te veel aan uitkering is uitbetaald. Dit leidt er toe dat maandelijks 10% van zijn bruto-uitkering wordt ingehouden totdat de gehele schuld is voldaan. Twistpunt in deze zaak is met name het feit dat de staatssecretaris op grond van de geldende wetgeving uitgaat van een berekening per maand, terwijl appellant meende dat voor hem een afrekening per jaar gold.

De rechtbank verklaart het ingestelde beroep ongegrond. De Centrale Raad van Beroep bevestigt deze uitspraak met verwijzing naar de door de Raad in vaste jurisprudentie onderschreven en op de wet gebaseerde verrekeningssystematiek per maand.

(Uitkeringswet gewezen militairen, artikel 5)

UITSpraak

in het geding tussen: A, wonende te B, appellant, en de Staatssecretaris van Defensie, gedaagde.

I. Ontstaan en loop van het geding

Op bij beroepschrift uiteengezette gronden heeft appellant bij de Raad hoger beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage van 16 december 2004, nummer AWB 03/2238 MPW, waarnaar hierbij wordt verwezen.

Namens gedaagde is een verweerschrift ingediend.

Appellant heeft de gronden van zijn hoger beroep vervolgens nog schriftelijk aangevuld.

Het geding is behandeld ter zitting van de Raad op 2 februari 2006, waar appellant in persoon is verschenen met bijstand van mr. P.M. Groenhart als zijn raadsman. Gedaagde heeft zich, met voorafgaand bericht, niet ter zitting doen vertegenwoordigen.

II. Motivering

De Raad gaat voor zijn oordeelsvorming uit van de feiten en omstandigheden die de rechtbank bij de aangevallen uitspraak als vaststaande heeft aangenomen.

Ook in hoger beroep staat ten gronde ter beantwoording de vraag of door gedaagde op goede gronden een bedrag van € 1.990,84 van appellant - wegens, per maand berekend, boven de hem toekomende vrijstellingen uitgaande neveninkomsten - is teruggevorderd als over de periode van mei tot en met december 2001 teveel betaalde uitkering ingevolge de Uitkeringswet gewezen militairen (Ugm).

De door en namens appellant ingebrachte grieven zijn toegespitst op de stelling dat hij, als gevolg van handelen en nalaten van en namens gedaagde, ten tijde hier van belang redelijkerwijs niet heeft kunnen weten dat hij teveel uitkering ontving. In bijzonder is daarbij gewezen op de omstandigheid dat hij, na indiening van het eerste maandformulier tot opgave van werk en inkomen waarin hij uitdrukkelijk had aangegeven dat het om een jaaropgave over 2000 ging, geen verdere maandformulieren meer heeft ontvangen. Daaruit, gevoegd bij het uitblijven van enige verdere actie zijdens gedaagde, heeft appellant gemeend te mogen afleiden dat gedaagde akkoord was gegaan met een afrekening per jaar in plaats van per maand.

Evenals de rechtbank bij de aangevallen uitspraak kan de Raad deze grieven niet onderschrijven. De Raad kan de hiertoe door de rechtbank gehanteerde overwegingen geheel onderschrijven en maakt deze tot de zijne.

Ook naar het oordeel van de Raad dient, mede gelet op de inhoud van de appellant verstrekte brochures, ervan te worden uitgegaan dat appellant op de hoogte was van de aan artikel 5, eerste lid, van de Ugm ontleende, gebruikelijke - door de Raad in vaste rechtspraak ook onderschreven - verrekeningssystematiek per maand en van de verplichting om onverwijld opgave te doen van inkomsten. Dat vanwege gedaagde geen verdere maandformulieren zijn toegezonden en van die zijde ook overigens niet direct actie is ondernomen, valt op zich - naar ook gedaagde heeft aangegeven - te betreuren, maar is niet voldoende om appellant van zijn informatieverplichting ontheven te achten. Door die informatie niet dadelijk zelfstandig te verstrekken heeft appellant het, voor zijn rekening komende, risico genomen dat pas achteraf een teveelbetaling zou worden geconstateerd.

Al hetgeen appellant in hoger beroep verder heeft doen aanvoeren heeft de Raad niet tot een ander oordeel kunnen brengen.

Uit het vorenstaande volgt dat de aangevallen uitspraak voor bevestiging in aanmerking komt.

De Raad acht, ten slotte, geen termen aanwezig om toepassing te geven aan het bepaalde in artikel 8:75 van de Algemene wet bestuursrecht inzake een vergoeding van proceskosten.

Beslist wordt derhalve als volgt.

III. Beslissing

De Centrale Raad van Beroep,

Recht doende:

Bevestigt de aangevallen uitspraak.

NASCHRIFT

1. Het nieuwe diensteindestelsel en de Uitkeringswet gewezen militairen.

Beroepmilitairen, aan wie ontslag wordt verleend wegens het bereiken of overschrijden van een bepaalde leeftijd, hebben recht op een uitkering op grond van de Uitkeringswet gewezen militairen (Wet van 6 oktober 1966, Stb. 451, MP-bundel 32-500-3000, verder te

noemen UGM). Zoals bekend is in het kader van het Arbeidsvoorwaardenakkoord 2000 – 2001 op het punt van de modernisering van het diensteindestelsel voor militairen een aantal afspraken gemaakt over een gefaseerde verhoging van de ontslagleeftijden. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen het zittende personeel en het nieuw instromende personeel. Zie daarvoor ook mijn artikel “Het nieuwe diensteindestelsel en de uitvoering van de Uitkeringswet gewezen militairen” (MRT mei 2004, pag. 229 tot 235).

Voor het op 1 januari 2006 zittende personeel geldt een overgangsregime zoals neergelegd in artikel 39a AMAR. Kort gezegd komt het er op neer dat de ontslagleeftijden voor de Koninklijke land- en de luchtmacht in acht jaar tijd (van 1 januari 2006 tot 1 januari 2014) gefaseerd worden verhoogd naar 58 jaar. Specifiek voor de militairen van de Koninklijke marine is een andere fasering afgesproken die aansluit bij de huidige al afwijkende ontslagleeftijden en die uiteindelijk in 2017 zal leiden tot een verhoging van de ontslagleeftijd:

- voor schepelingen naar 53 jaar,
- voor subalterne officieren naar 55 jaar, en
- voor vlag- en hoofdofficieren naar 58 jaar.

Voor alle militairen die vanaf 1 januari 2002 voor onbepaalde tijd worden aangesteld bij het beroepspersoneel geldt op grond van artikel 39 AMAR vanaf die datum reeds een generieke ontslagleeftijd van 58 jaar.

Bij besluit van 22 oktober 2001, Stb. 511 zijn genoemde artikelen van het AMAR gewijzigd.

Bij wet van 21 november 2002, Stb. 2003, 8, zijn de wijzigingen van de UGM, deels met terugwerkende kracht tot 1 januari 2001, geformaliseerd.

2. Afschaffing en verruiming van de verminderingbepalingen

Door de jaren heen zijn in het MRT nogal wat uitspraken van de Centrale Raad gepubliceerd over de toepassing van de verminderingbepalingen bij het genieten van neveninkomsten tijdens de UGM-periode. Zie daarvoor MRT 1982, pag. 98 ev.; MRT 1994, pag. 20; MRT 1998, pag. 82 en MRT 2002, pag. 334. Al sinds 1 oktober 1983 worden de naast de UGM-uitkering genoten neveninkomsten gekort voor zover ze in totaliteit uitkomen boven het laatstgenoten salaris als beroepsmilitair. Voor die tijd gold een meer gedifferentieerde, soepeler benadering. Dit systeem van korting is bij de hierboven genoemde wetwijziging van 21 november 2002 ingrijpend gewijzigd.

Volgens de Nota naar aanleiding van het verslag van 11 september 2002 aan de Tweede Kamer moesten, om te komen tot afspraken over de verhoging van de ontslagleeftijd naar 58 jaar, door de Staatssecretaris enige concessies worden gedaan. Die zijn met name gevonden op het vlak van versoepeling van de verminderingbepalingen.

Voor militairen voor wie de UGM-nieuwe stijl van toepassing is, dus voor hen voor wie de verplichte verhoging van de ontslagleeftijd per 1 januari 2006 geldt, worden bij het genieten van neveninkomsten vanaf die datum geen verminderingbepalingen meer toegepast.

Om destijds (ten tijde van het arbeidsvoorwaardenoverleg en daarna) het vrijwillig nadienen te stimuleren is voor de groep, die vanaf 1 januari 2001 twee jaar vrijwillig ging nadienen, de anticumulatie van neveninkomsten vanaf het moment van toekenning van de UGM al afgeschaft.

Voor de groep UGM-oude stijl is bij de wetwijziging van 2002 de toepassing van de verminderingbepalingen bij het genieten van neveninkomsten belangrijk versoepeld. Bepaald is namelijk dat de toegekende UGM-uitkering niet meer zal worden verminderd:

1. wanneer iemand reeds 2 jaar een UGM-uitkering heeft ontvangen,
2. zodra vanaf de oorspronkelijk voor iemand geldende ontslagleeftijd tenminste 2 jaar zijn verstreken,

3. wanneer iemand na het leeftijdsontslag als burger werkzaam is gebleven bij defensie.

Het zal duidelijk zijn dat vanaf 2008 de sinds 1966 met betrekking tot de korting bij neveninkomsten gevoerde discussies tussen de gewezen militair en de uitvoeringsorganisatie tot het verleden behoren. Op dat moment is ook iedere militair met een UGM-oude stijl die neveninkomsten geniet vrij van korting. Voor een kleine categorie marinepersoneel voor wie pas sinds 2009 de afgesproken gefaseerde verhoging van de ontslagleeftijden gaat gelden, zal de korting nog 2 jaar langer duren.

3. De uitspraak van de Centrale Raad nader bekeken.

Op grond van artikel 5, eerste lid, van de UGM worden de inkomsten, die een militair geniet of gaat genieten uit of in verband met arbeid of bedrijf, ter hand genomen met ingang van of na de dag van het ontslag met de uitkering verrekend over de maand waarop deze betrekking hebben of geacht kunnen worden betrekking te hebben. De verrekening geschiedt aldus, dat de uitkering wordt verminderd met het bedrag, waarmee de uitkering, vermeerderd met die inkomsten, de laatstgenoten bezoldiging overschrijdt.

Artikel 5, derde lid, bepaalt dat wanneer de gewezen militair arbeid of bedrijf heeft aangevangen voor het tijdstip van zijn ontslag en na dat tijdstip uit die arbeid of dat bedrijf inkomsten of meer inkomsten gaat genieten, die inkomsten of die meerdere inkomsten in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het eerste lid, tenzij de gewezen militair aannemelijk maakt dat die inkomsten of die meerdere inkomsten of een gedeelte daarvan niet het gevolg zijn van verhoogde werkzaamheid of andere oorzaken die verband houden met het ontslag, in welk geval die inkomsten, die meerdere inkomsten of dat gedeelte ervan niet in aanmerking worden genomen voor de toepassing van het eerste lid.

Niet in geschil is dat de gewezen adjudant van de KL in het jaar voor zijn eervol ontslag inkomsten heeft genoten als zelfstandig rij-instructeur en als werknemer in dezelfde branche en dat die inkomsten zijn vrijgesteld van korting.

Ook is niet in geschil dat de door de adjudant na ontslag genoten neveninkomsten zijn aan te merken als inkomsten uit arbeid als bedoeld in artikel 5, eerste en derde lid UGM. Gezien het dwingendrechtelijke karakter van deze bepalingen was de staatssecretaris, aldus de rechtbank in haar uitspraak van 16 december 2004 in deze zaak, terecht tot verrekening van die inkomsten met de uitkering overgegaan.

Wel in geschil is het feit dat de Staatssecretaris op grond van de geldende wetgeving uitging van een berekening per maand, terwijl appellant meende dat voor hem een afrekening per jaar gold. De rechtbank is van oordeel dat de toedeling van 1/12 gedeelte van het op een jaarbedrag vastgestelde vrijgestelde bedrag aan elke maand van het kalenderjaar, een juiste toepassing van artikel 5, eerste lid UGM betreft.

De door de gewezen adjudant aangevoerde stelling dat hij dit niet heeft kunnen weten wordt noch door de rechtbank noch door de Centrale Raad gevolgd. Mede gelet op de inhoud van de door de Staatssecretaris verstrekte brochures gaat de Raad ervan uit dat betrokkene op de hoogte was van de aan de UGM ontleende, gebruikelijke verrekenings-systematiek per maand.

De aangevallen uitspraak komt dan ook voor bevestiging in aanmerking.

W.J.S.